

ಆರು ಹಿತವರು ಮನವೆ ಮೂರು

- 1. Ref.:** Dasara Padagalu – Purandara Dasara Keerthane, Samyukta Samputa, Edited by Shri Pavanje Gururao, Sriman Madhwa Siddantha Granthalaya, Udupi
- 2. Ref.:** Purandara Sahitya Darshana, Samputa 3, Samaja Darshana edited by Prof. S.K. Ramachandra Rao
- 3. Ref.:** Shri Purandara Dasara Sahitya Part – 5, Loka Neeti, edited by Shri Betageri Krishna Sharma and Shri Bengeri Huchhu Rayaru.
- 4. Note:** Lyrics in given without highlights are as per Ref. 1. The wordings in Ref. 2 are similar to Ref. 1. In Ref. 3 the wordings are slightly different. They are mentioned separately in **yellow highlights**.
- 5. Note:** Singer has followed lyrics as in Ref. 1.
- 6. Note:** The Ankita is different in both the books. We have considered book in Ref.3 as standard and taken that Ankita for listing.

ರಾಗ: ಮುಖಾರಿ

ತಾಳ: ಝಂಪೆ

ಆರು ಹಿತವರು ನಿಮಗೆ ಮೂರು ಮಂದಿಗಳೊಳಗೆ ?

ನಾರಿಯೊ ಧಾರಿಣಿಯೊ ಬಲು ಧನದ ಸಿರಿಯೊ ? || ಪ ||

ಅನ್ಯರಲಿ ಜನಿಸಿದ ಅಂಗನೆಯ ಕರೆತಂದು

ತನ್ನ ಮನೆಗವಳ ಯಜಮಾನಿಯೆನಿಸಿ

ಭಿನ್ನವಲ್ಲದಲರ್ಧ ದೇಹವೆನಿಸುವ ಸತಿಯು

ಕಣ್ಣಿನಲಿ ನೋಡಲಮ್ಮಳು ಕಾಲವಶದಿ || 1 ||

ಮುನ್ನ ಶತಕೋಟಿ ರಾಯರುಗಳಾಳಿದ ನೆಲವ

ತನ್ನದೆಂದೆನುತ ಶಾಸನವ ಬರೆಸಿ

ಬಿನ್ನಣದ ಮನೆಕಟ್ಟಿ ಕೋಟೆ ಕೊತ್ತಳವಿಕ್ಕಿ

ಚೆನ್ನಿಗನಸುವಳಿಯೆ ಹೊರಗೆ ಹಾಕುವರು || 2 ||

ಉದ್ಯೋಗ ವ್ಯವಹಾರ ನೃಪಸೇವೆ ಕುಶಲಗತಿ

ಕುದ್ರುತನ ಕಳವು ಪರದ್ರೋಹದಿಂದ

ಬುದ್ಧಿಯಿಂದಲೆ ಗಳಿಸಿ ಸಿಕ್ಕಿದಂಥರ್ಥವನು

ಸದ್ಯದಲ್ಲಾರು ಉಂಬುವರು ಹೇಳು ಮನುಜ || 3 ||

ಆರು ಹಿತವರು ಮನವೆ ಮೂರು ಮಂದಿಗಳೊಳಗೆ ?

ನಾರಿಯೊ ಧಾರಿಣಿಯೊ ಧನದ ಬಲು ಸಿರಿಯೊ ?

ಅನ್ಯರಲಿ ಜನಿಸಿದ ಅಂಗನೆಯ ಕರೆತಂದು

ತನ್ನ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಯಜಮಾನಿಯೆನಿಸಿ

ಬಿನ್ನವಿಲ್ಲದೆ ಅರ್ಧ ದೇಹವೆನಿಸುವ ಸತಿಯು

ಕಣ್ಣಿನಲಿ ನೋಡಲಂಜುವಳು ಕಾಲನೊಯ್ಯಾಗ

ಮುನ್ನ ಶತಕೋಟಿ ರಾಯರುಗಳಾಳಿದ ನೆಲನ

ತನ್ನದೆಂದು ಶಿಲೆಯ ಶಾಸನವ ಬರೆಸಿ

ಬಿನ್ನಣದಿ ಮನೆಗಟ್ಟಿ ಕೋಟೆ ಕೊತ್ತಳವಿಕ್ಕಿ

ಚೆನ್ನಿಗನೆ ಅಸುವಳಿಯೆ ಊರ ಹೊರಗಿಕ್ಕುವರು

ಉದ್ಯೋಗ ವ್ಯವಹಾರ ನೃಪಸೇವೆ ಮೊದಲಾಗಿ

ಕುದ್ರುತನ ಕಳವು ಪರದ್ರೋಹದಿಂದ

ಬುದ್ಧಿಯಿಂದಲೆ ಧನವ ಗಳಿಸಿಕ್ಕಿ ಅಸುವಳಿಯೆ

ಸದ್ಯದಲಿ ಆರುಂಬುವರು ಹೇಳು ಮನುಜ

ಶೋಕವನು ಗೈಯುವರು ಸತಿಸುತರು ಬಾಂಧವರು
ಜೋಕ ತಪ್ಪಿದ ಬಳಿಕ ಅರ್ಥ ವ್ಯರ್ಥ
ಲೋಕದೊಳು ಗಳಿಸಿದ ಪುಣ್ಯ ಪಾಪಗಳೆರಡು
ಸಾಕಾರವಾಗಿ ಸಂಗಡ ಬಾಹೋದಲ್ಲದೆ || 4 ||

ಶೋಕಗೈದಳುವವರು ಸತಿ-ಸುತರು ಬಾಂಧವರು
ಜೋಕ ತಪ್ಪಿದ ಬಳಿಕ ಅರ್ಥ ವ್ಯರ್ಥ
ಲೋಕದಲಿ ಸ್ಥಿರವಾದ ಕೀರ್ತಿ - ಅಪಕೀರ್ತಿಗಳು
ಸಾಕಾರವಾಗಿ ಸಂಗಡ ಬಾಹೋವಲ್ಲದೆ

ಅಸ್ಥಿರದ ದೇಹವನು ನೆಚ್ಚಿ ನಂಬಿರ ಬೇಡ
ಸ್ವಸ್ಥದಲಿ ನೆನೆ ಕಂಡ್ಯ ಹರಿ ಪಾದವ
ಚಿತ್ತದೊಳು ಶುದ್ಧಿಯಿಂ ಪುರಂದರವಿರಲನೇ
ಉತ್ತಮೋತ್ತಮನೆಂದು ಸುಖಿಯಾಗು ಮನುಜ || 5 ||

ಅಸ್ಥಿರದ ದೇಹವನು ನೆಚ್ಚಿ ನೀ ಕೆಡಬೇಡ
ಸ್ವಸ್ಥದಲಿ ನೆನೆ ಕಾಣೊ ಪರಮಾತ್ಮನ
ಚಿತ್ತ ಶುದ್ಧಿಯಲಿ ಶ್ರೀ ಪುರಂದರ ವಿರಲನ
ಭಕ್ತಿಯಿಂದಲಿ ನೆನೆದು ಮುಕ್ತಿ ಪಡೆ ಮನವೆ

ಕಠಿಣ ಪದಗಳ ಅರ್ಥ ಮತ್ತು ಟಿಪ್ಪಣಿ:

ಶಾಶ್ವತವಾದದ್ದೆಂದು ಭ್ರಮಿಸಿ ನಾವು ಪೋಷಿಸುತ್ತ ಹೋಗುವ ಕಾಮ, ಅರ್ಥ, ಅಧಿಕಾರ ಇವು ಯಾವುವೂ ನಮಗೆ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಸುಖವನ್ನು ತಂದುಕೊಡಲಾರವು ಎಂಬ ಭಾವವನ್ನು ಬಿಂಬಿಸುವ ಪದ ಇದು.

ಈ ಹಾಡಿನಲ್ಲಿ ಮನುಷ್ಯನನ್ನು ಮರುಳುಗೊಳಿಸಿ ಅವಿವೇಕಕ್ಕೆ ತೊಡಗಿಸುವ ಹೆಣ್ಣು - ಹೊನ್ನು - ಮಣ್ಣು ಈ ಮೂರರ ವೈಯರ್ಥ್ಯವನ್ನು ವಿಶದವಾಗಿ ಉದಾರಣೆಗಳೊಂದಿಗೆ ದಾಸರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

ನೋಡಲಮ್ಮಳು ಕಾಲವಶದಿ - ಕಾಲ ಕಳೆದಂತೆ ಕಣ್ಣೆತ್ತಿ ನೋಡಲು ಕೊಡಬಯಸಳು, ಅಮ್ಮು, ಅಣ್ಣು, ಬಯಕೆ.

ಬಿನ್ನಣದ ಮನೆ - ಚೊಕ್ಕವಾದ, ಚೆಲುವಾದ ಮನೆ (ಬಿನ್ನಣ, ಬಿನ್ನಾಣ; ವಿಚ್ಛಾನ್ನದ ತದ್ಭವ).

ಚೆನ್ನಿಗನು ಅಸುವಳಿಯೆ - ಚೆಲುವನು ಪ್ರಾಣಬಿಟ್ಟರೆ.

Classification: Keerthane

Ankita: purandara vittala

Location: NA

Category: Jeevana Sambodhane, Jeevanoddhara

Sub-Category: jana, mandi, huttu, patni, mane, deha, kannu, yama, shasana, ooru, bhumi, rokka, arasa, kalla, nara, buddi, makkalu, loka, punya, papa, Krishna, chitta, sukha, paramatma,

Pravachana: NA

Explanation: NA